

L'Osama real

Una noia afganesa vesteix com un home des del temps dels talibans per mantenir la família

La pel·lícula *Osama*, del director Siddiq Barmak, va ser guardonada el 2004 amb la menció especial del Festival de Canes, l'Espiga d'Or de la Setmana Internacional de Cinema de Valladolid i el premi del públic al Festival d'Ourense. Explicava les peripècies d'una nena afganesa que es fa passar per un noi i vesteix roba d'home per poder treballar i mantenir la seva mare vídua i l'àvia, després que els talibans prohibissin a les dones treballar fora de casa. *L'Osama real*, i no pas el de cel·luloide, ha arribat ara a Barcelona: Nadia, una noia afganesa de 21 anys, va canviar la seva identitat com la protagonista de la pel·lícula: el seu germà va morir cosit a trets enmig d'un carrer de Kabul als anys noranta, quan diverses faccions militars lluitaven sense escrúpols pel control de la capital afganesa. El seu pare, un home culte que havia estat funcionari del Ministeri de Salut, va perdre l'enteniment per tanta desgràcia. I ella va resultar greument ferida en un bombardeig quan només tenia 11 anys. La van operar fins a quinze vegades per salvar-li la vida i va estar hospitalitzada durant un any, però la meitat de la seva cara va quedar desfigurada. Aleshores els talibans ja havien arribat al poder, les dones tenien prohibit treballar i ella era l'única que podia mantenir la família. «Vaig agafar la roba del meu germà i vaig canviar la meua identitat. Ningú no sabia si jo havia sobreviscut al bombardeig, i el cos sense vida del meu germà només l'havia vist el meu pare, que el va enterrar amb les seves pròpies mans», va explicar ahir Nadia. Així es va convertir en el seu germà mort, Zamary.

Durant anys va treballar en una granja recollint fems, cavant pous i reparant bicicletes. I sempre envoltada de nois, que pensaven que ella era un home com ells. «Em resultava difícil comportar-me com un home sent una dona», va afegir Nadia amb una veu clarament femenina. I més encara en una societat com l'afganesa, en què homes i dones no mantenen cap mena de relació, ni física ni gairebé social, abans del matrimoni.

Fins i tot a casa Nadia ha estat sempre

Nadia, amb roba de noi, ahir. Manté l'anonimat per raons de seguretat. / LLUÍS CRUSET.

Zamary des de la mort del seu germà. El seu pare, desequilibrat mental, realment pensa que ella és el noi difunt. I la seva mare i les seves dues germanes, que ara tenen 12 i 15 anys, també l'anomenen així perquè comparteixen immoble amb una altra família –no tenen diners per llogar una casa només per a ells– i han de mantenir les aparences fins i tot a la llar.

Dilluns va fer cinc anys que el règim talibà va caure a l'Afganistan però, malgrat això, Nadia continua vestint com un noi i aparentant ser un home. Per què? «Si canvio ara la meua identitat, qualsevol podria adonar-se que jo abans vestia com un home i no sé què em podria passar.» La seva cara cremada i plena de cicatrius, com a conseqüència del bombardeig, la delaten.

Precisament per això Nadia ha viatjat ara a Barcelona. Els metges del servei de cirurgia plàstica de l'hospital Clínic li

practicaran diverses intervencions quirúrgiques durant gairebé quatre mesos, que li permetran recuperar el cabell de la part cremada del cap, reconstruir-li una orelleta, millorar-li el rostre i guanyar mobilitat al coll. La primera operació la faran la setmana que ve, amb la col·laboració de la fundació Cirujanos Plasticos Mundi, de Mallorca, que realitza intervencions de cirurgia reconstructora a països empobrits.

L'Associació pels Drets Humans a l'Afganistan (Asdha), amb seu a Barcelona i que treballa a l'Afganistan des de l'època dels talibans –www.afgan-cat.org–, va ser la que va localitzar Nadia a Kabul i la que l'ha portada fins a Barcelona. I ara fa una crida per recollir fons i pagar la seva llarga estada a la capital catalana. Els donatius es poden fer a «la Caixa», al compte número 2100 3207 02 2200296059.

Alcaldada Montilla

La imposició a Joan Saura de la conselleria dels Mossos d'Esquadra ha estat l'última alcaldada de l'exalcalde José Montilla.

Els alcaldes socialistes que han governat els ajuntaments en coalició amb ICV fa trenta anys que s'exclamen del mateix: quan ICV era PSUC, els seus regidors només volien la cartera de Cultura, que és la més tranquil·la i la que programa les sessions de cine amb missatge. Després, quan el PSUC va ser ICV, els regidors van voler la cartera d'Urbanisme per fer la llesca als especuladors i també la de Parcs i Jardins per continuar burxant els «poderosos» i demostrar que la «V» del final d'IC no era un *florero* sinó un test de disseny on regar-hi flors vives. Un alcalde socialista se m'havia lamentat: «La policia que crea enemics i posa en compromisos i desgasta, per a nosaltres.»

El socialista Montilla, així que ha tingut a mà un poder superior, ha agafat el conseller d'ICV i ha projectat sobre la seva persona una venjança històrica en nom de tots els alcaldes socialistes de Catalunya haguts i en exercici: si tens mans per a la farigola i les roses, també les heu de tenir per a les espines; si us agrada el cine, tant heu d'acceptar el d'art i assaig com *Rambo*. Montserrat Tura, consellera fins ara dels Mossos, passa un disgust per la pèrdua de la cartera, però ella que ha estat alcaldessa socialista hauria de ser comprensiva amb les intencions del seu president.

Saura ha acollit el càrrec amb resignació. La mateixa actitud –de moment– s'observa en Carod, vicepresident amb competències esporgades. Després de l'hora del pati patrocinada per Pasqual Maragall ha entrat a classe el mestre Montilla i han quedat tots escuats i compungits. Escoltin: si ICV accepta les labors de vigilància i *porta-platets* i si a Carod li roben el berenar i li posen a les mans un *florero* amb clavells de plàstic i s'aguanta i calla potser sí que el tripartit tindrà corda per quatre anys sencers i Montilla serà l'admiració fins i tot dels governs de coalició de Suècia, Alemanya i altres països disciplinats i exemplars.

EL9

Estrocnada del Patau a Valero

Luque «Skywalker» conquerix la galàxia

BARÇA LA LLIGA

Que ens vinguin al darrere

1-0

EL BARÇA DERROTA UN NÚMERIC ULTRADDEFENSU AMB UN GOL DE CAP DE LARSSON I JA ÉS LIDER TOT SOL DE LA LLIGA: TRES ANYS DE

> La jugada més intel·ligent

El diari d'esports en català

EL9